

Velja v Ljubljani:

celo leto . . . K 56—
 pol leta . . . „ 28—
 četrt leta . . . „ 14—
 za mesec . . . „ 4-70

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
 za pol leta . . . „ 30—
 za četrt leta . . . „ 15—
 za en mesec . . . „ 5—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošljejo naročnino po nakaznici.

Oglasi se računajo po prabiljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 25 vin., za večkrat popust

Uredništvo je na Starem trgu števil. 19.
 Upravnništvo je na Marijinem trgu števil. 8. —
 Telefon števil. 360.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Doiznost in pravica.

Koliko se govori in piše o dolžnostih in pravicah in vendar se zdi, da manjka več dolžnosti nego pravic. Naša komaj osvobodjena domovina je obdana okoli in okoli od smrtnih sovražnikov, ki bi se hoteli maščevati nad našo svobodo, katero nam je v prvi vrsti priborila demokratična kraljevina Srbija.

Pa tudi v notranjosti naše domovine ni vse tako, kakor zahteva dolžnost svobodnega državljanca. Vsak se hoče sklicevati na svoje pravice, vsak hoče imeti prav brez obzira na postavne, ki jih je dolžen izpolnjevati sleherni državljan od najvišjega do najnižjega. Enaka pravica za vse, pa tudi enaka doiznost za vse! Svoboda je takorekoč omamila naše ljudstvo, ki je vedno rado izpolnjevalo svoje dolžnosti. Vstali pa so tudi krivi preroki, ki pod krinko svobode in demokracije zapeljujejo mase k nepokorščini. Zalostno, da smejo ti preroki v najnevarnejših trenutkih naše domovine nemoteno izvrševati politični testament enega največjih veleizdajalcev jugoslovanstva, ki je v zadnjem trenutku vrgel med plevel naše domovine seme republike, ki pa ne bo nikdar našlo rodovitnih tal v srcih poštenega jugoslovankega naroda.

Dokler nismo imeli svobode, smo si segali v roke in prisegali, da si jo priborimo in branimo v edinstvu proti komurkoli. V časih avstrijskega suženjstva smo izpolnjevali svoje dolžnosti iz strahu pred bičem in vislicami, sedaj pa, ko sije nad nami solnce svobode, po katerem je hrepenela naša domovina cela stoletja, sedaj se je vgnezdila v nas neka nezaupljivost, kateri ni pravega imena.

Morda je krivo presenečenje naše svobode, morda celo naša nepripravljenost, katero so izrabili že prve dni naši zunanji in notranji sovražniki v svoje sebične namene.

Dovolj hudičevih grošev je razdelila gnila Avstrija med nami, da bi preprečila naše edinstvo in našo svobodo pod demokratičnim žezlom jugoslovankega Karagjorgjevičev. Ali naj ti

hudičevi groši pomnožujejo kapital narodnega in političnega razkrojavanja z obrestmi strankarstva na račun naše svobode? Ali smatrajo gotovi duhovni pastirji — bivši uradniki „Njegovega apostolskega veličanstva“ — za svojo dolžnost, da sejejo med naše priprosto ljudstvo „v božjem imenu“ seme razdora in nepokorščine napram naši vladi? Kdor ne izpolnjuje svojih dolžnosti napram državi, ta nima v njej nobene pravice, pa naj si bo ta ali oni!

Minuli so časi protekcije in korupcije. Svobodni državljanji smo in kot taki moramo izpolnjevati vestno svoje državljanske dolžnosti. Brez dolžnosti ni pravice! Proč s strankarstvom, proč z rovarjenjem proti postavnim oblastim! Naša pokrajinska vlada pa naj se iznebi vsega, kar diši po avstrijskem režimu in njegovih metodah. Le tedaj, če bo naša vlada v vsakem oziru jugoslovankega, bo mogla energično udeleževati svojo avtoriteto nad ljudstvom in vpostaviti ravnotežje med dolžnostjo in pravico.

Kmečko združništvo na Slovenskem.

Slovenski narod spada med one narode, pri katerih je kmetijsko združništvo jako razvito. Slabe gospodarske razmere, obupen položaj kmečkega stanu je povzročil, da se je v samopomoči iskalo rešitve, je pripomogel k živahnemu združnemu delu na Slovenskem. Da so igrale pri združnem delu naše politične razmere veliko, če ne glavno vlogo, mora priznati vsak — odkrit združar. Prva doba slovenskega združništva — nazivljamo jo lahko Vošnjakova doba — je velikega pomena za osamosvojenje slovenskega naroda; v tej dobi se je položil temelj naše gospodarske organizacije. Posojilnice Vošnjakovega oz. takozvanega mešanega ustroja (ne popolne Schultze-Delitzscheve) so pripomogle k temu, da je naše slovensko ljudstvo, v prvi vrsti naš slovenski kmet, postalo neodvisno od nemškega kapitala, one so pospeševale vse one institucije, kojih namen je bil vzbuditi

oz. utrditi narodno zavest, pripomogle so mnogo k temu, da se je moglo razvijati narodno šolstvo, kakor tudi mnogo žrtvovala za odgojo slovenske inteligence. Idealna je bila ta doba in odkrito se mora priznati, da so te posojilnice mnogo storile za naš narodni napredek. Bila je pa velika zmota misel, da je s tem vse storjeno in da je gospodarska organizacija slovenskega naroda s tem končana. Pri drugih narodih, omenim naj samo Čeha, so pravočasno spoznali, da treba poleg teh okrajnih posojilnic, sedež istih je bil po večini v kraju, kjer je imelo okrajno sodišče svoj sedež, še denarnih zavodov za posamezne večje občine oz. župnije, da pa treba tudi za pospeševanje trgovine in obrti — bank. Pri drugih narodih so tudi spoznali, da je treba poleg posojilnic še celo vrsto drugih združenj ustanoviti, ako se hoče doseči vse one cilje, katere si je postavilo kmečko združništvo. Posojilnice Vošnjakovega sistema kot protiutež protl nemškimi hranilnicami so podeljevale posojila na vknjižbo, le malo na osebno poroštvo in sicer proti menicam; gospodarski razvoj in potrebe kmečkega stanu pa so nujno zahtevale, da se ustvarijo denarni zavodi, ki bodo gojili osebni, ceneni kredit brez menic, denarni zavodi v posameznih občinah oz. župnijah, zahtevale so ustanovitev — Raiffeisenovk. Bil je dr. Krek, ki je začel na Kranjskem z ustanovitvijo Raiffeisenovk in drugih kmečkih združenj. Našel je le malo zaslonbe pri narodnih voditeljih, pač pa mnogo nasprotovanja, zato je njegovo delo ostalo omejeno na njegove pristaje — združništvo je dobilo strankarsko lice. Boji, ki so nastali radi različnega naziranja glede združnega dela, so še vsem v živem spominu, a tudi tukaj se je pokazalo, da so razmere močnejše kot ljudje, ker po preteku dobrih deset let so nekdanji najhujši nasprotniki Raiffeisenovk in drugih kmečkih združenj začeli na Štajerskem in Kranjskem z veliko vneto ustanavljati Raiffeisenovke in druge kmečke organizacije. Da to delo ni imelo povsod zaželjenega uspeha in da je več takih združenj moralo svoje

delovanje že ustaviti, mnogo pa jih samo životari, je bil vzrok ta, da so se ustanavljale zadruge zgolj iz političnih motivov, ne iz gospodarskih potreb. Povdarjati se mora, kar mora potrditi vsak združni delavec, da je vseh nesreč in neuspehov v združništvu kriva politika, krivo zastopanje strankarskih interesov v združništvu, v drugi vrsti pa dejstvo, da so se posojilnice, ki niso imele primerno izvežbanih moči na razpolago lotile poslov, ki pripadajo bankam.

Dvajset let približno se vrši delo za ustanovitev kmečkih združenj, v teh letih se je mnogo združenj ustanovilo, mnogo pa tudi z znatnimi izgubami izginilo iz površja. Ostalo je lepo število dobrih združenj, katere so vse velike krize pred vojsko, posebno dolgo vrsto let trajajočo denarno draginjo, dobro prestaie, katere so pa tudi sijajno prestale svetovno vojsko, kot največjo preskušnjo, katera je bila do sedaj dana kmečkim združenjem. Poleg posameznih združenj so se pa tudi ustanavljale razne Zveze, tako da deluje sedaj na Slovenskem nič manj ko šest Zvez in sicer štiri na celem slovenskem ozemlju, dve pa v deželah, v katerih imajo tudi one štiri Zveze svoje članice. Te Zveze niso vršile združnega dela sporazumno, temveč so konkurirale druga z drugo, kar je bilo v škodo združništvu. O konkurenčnem delu priča cela vrsta krajev na Štajerskem in Kranjskem, v katerih delujeta po dve združenji, Raiffeisenovki ali kmetijski združenji. (Konec prih.)

Jugoslavija.

Razlastitev nemških grajščin.

Nemške grajščine se bodo razlastile potom odredbe Narodne vlade, kakor je bilo objavljeno v časopisih. Prepričani smo, da se bodo za to zemljo potegovali zopet razni vojni dobičkarji, žitni komisarji in vsi tisti, ki so štiri leta doma na varnem sedlu ter delali dobičke. Opozorjamo Narodno vladu na slov. legionarje, da se pri odkupu teh zemljišč v prvi vrsti ozirajo na ju-

VLADIMIR LEVSTIK.

Višnjeva repatica.

Roman.

Prvi del.

I.

Vzlic zapeljivosti evropskih idej in rogoviljenja svojih naprednjakov še zmerom pribežališe strahu božjega in spoštovanja do posvetne gosposke, se belj naše mesto sredi pokrajine liki prgišče mravljinčnih jajček v neenaki zeleni latvici, obstavljeni s trebusčki gričevja, ki jih semtertja prijazno kosmat vinograd ali gozdič. Vijuge železnic in cest izginjajo med temi zadovoljnimi vampki diskretno v široki svet, in bistra rečica, ki deli staro mesto od novega, se skriva zanje, kakor bi trško čakala, da uide. Morske burje nas varujejo hribi v smrekovih kučmah, na krivčevo stran se razčepajo bele starke planine; malokam vidiš, ako stojiš na starem gradu, ki ga bezajo stoletja z njegove skale tri streljaje od zadnjih streh; še razlesti se gnezdo skoraj nima kam proti tesnemu obzorju. Nikoli ne bo kdovekaj večje, in prebivavci, ki so povsod otroci svoje zemlje, nikoli dosti pametnejši; sveti Dub nima oltarja v naših devetih cerkvah.

Razen cerkva pokazujemo tujcem dvorec deželne vlade v Novi ulici, muzej in gledališče na Ilirskem trgu, nekaj starih plemiških domov za vođo, ki so do malega vsi že v rokah vrlih meščanov, šolska

poslopja, katerim prednjači nedavno dograjena gimnazija, novi »Grand Hôtel Imperial«, ki je tako moderen, da domačini ne znajo rabiti vseh prostorov, pa gizdavo naselbino vil, ki jo »Rdeči plamen« tolikanj oponaša »v izkoriščanju osivelim buržujem«. Najlepši med njimi, vsaka na svojem koncu, sta last zaslužnega odvetnika in politika doktorja Smučiklase in Roberta Grabunca, trgovca s špecerijskim in kolonialnim blagom nadrobno in debelo, ki je lani obhajal svoj prvi milijon. V sajasti konec fabrik in med umazano revščino delavskih bajt ne vodimo nikogar; pogubonosna agitacija, ki izpodkopava odondot stebre družbe in države, je zadnja leta v »Rdečem plamenu« itak dovolj predržno opozarjala nase.

Ugledno časopisje predstavljajo nemški uradni list, katoliško »Ljudstvo« in prav tako jezuitska »Slovenija«, glasilo brezverskih liberalcev. Pameten človek bi združil vse tri v enega, zakaj naši ljudje prebavijo vse in so zadovoljni, če imajo sploh kako mnenje, da molčim o večini, ki ga niti v sanjah ne pogreša. S tem pa ne tajim obstoječih razlik in nasprotij; lestvica sovražnih se razredov, slojev in stanov je naznačena tudi med nami od najvišjega do najnižjega klina. Imamo visoko vladu z ekscelenco na čelu; oficirstvo dveh polkov in ene baterije, s povejujočim generalom, ki je dika in ponos vseljenege mesta; škofovski dvor z gloriozo kanonikov in prelato; zabubljene krompirjeve barone, ki poleti

kmetujejo in zimujejo v mestu, da jim plesejo žene in hčerke v vojaški kazini; sodništvo in drugo uradništvo, od svetnikov do slug; mogočni štab advokatov, ki množé v veliki meri svojo lastno in v skromnejši tudi narodno korist; nikdar dovolj opitano meščanstvo, zmerom željno zgledov »fine družbe« in vedno polno preziranja do nje, v svesti si bolje nabitega želodca; učiteljstvo srednjih in nižjih šol, med prvim nekaj luči bodoče slovenske univerze, ki jih imamo pri nas za učenjake; par tisoče delavcev, tucat žurnalistov in prgišče zapitih literatov, da omenim tudi najbednejši proletarijat.

Lesnoba našega obzorja, ki je tako blizu, in zavarovani pokoj življenja, v katerem se tako redko kaj pripeti, dajeta vsem tem ljudem nekaj globoko skupnega: če se napotiš k reki, postojiš na katerem njenih treh kamenitih mostov in zapičiš pogled nepremično v bajne valove, je mahoma črno gledavcev okoli tebe; ni ga zanesljivejšega sredstva, sklicati mesto na kup. Vsi strme za teboj, iščeš v zelenkasti vodi utopljenke z razpletenimi lasmi, zakladov kralja Atile, morske kače ali vsaj velikanskega sulca v intimnem razgovoru z močeradom. Odkar pomnijo, hrepene po nečem izrednem, da stori njih domačijo kraj velikega dogodka in dušo stresajočih občutij; zato so radoverni, vselej složni v malikovavski strasti do nenavadnih in kurjepoltnih historij, kakršna bo tudi naša.

Lehko si mislimo, da je ves ta zvedavi svet z

nake slov. legije, v nobenem slučaju pa ne na tiste, ki bi imeli sedaj priliko pokazati svoje rodoljubje in braniti našo jugoslovansko domovino, pa se pozivu niso odzvali. Krivično bi bilo, če bi se taki ljudje za svojo brezprimerno sebičnost še nagradili.

Opozarjamo tudi poveljstvo slov. legije, da ima to stvar v evidenci in na ta način poskrbi, da se slovenski legijonarji za svojo domovinsko požrtvovalnost in junaštvo dostojno nagradijo.

Uvedba gregorijanskega koledarja v Srbiji.

Ministrski svet v Belgradu je v seji dne 20. decembra 1918 sklenil, da se v kraljevini SHS izenači koledar s tem, da se uvede gregorijanski koledar. Izenačenje se izvrši 15. januarja t. l. po starem koledarju na ta način, da se šteje ta dan kot 28. januar.

Železniški promet v Banatu otvoren.

Belgrad, 18. januarja. (Lj. k. u.) V Banatu je zopet odprt redni železniški promet.

Kako je izgledala nemška „Nibelungentreue“?

Belgrajska „Samouprava“ poroča, da je Nemčija leta 1904 ponudila Srbiji razdelitev Avstrije. Srbija bi dobila Hrvatsko, Bosno in Dalmacijo. Nemčija pa vse ostale v državnem zboru zastopane dežele s Slovenijo, Trstom in Istro. Srbija pa je ta predlog odklonila.

Slovanski svet.

Vrhovno poveljstvo čehoslovaške armade.

Belgrad, 18. jan. (Lj. k. u.) Vrhovno poveljstvo čehoslovaške armade bo, kakor poroča srbski tisk. urad, v kratkem prestavljeno na ozemlje bivše Ogrske, najbrže v Bistrice.

Veliko politično zborovanje v Varšavi.

Varšava, 18. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Danes se tukaj vrši veliko zborovanje, ki se ga udeležujejo vse politične stranke razen socialnih demokratov. Ministrski predsednik Paderewski bo podal politično izjavo. Prisostvovali bodo zastopniki entente.

Vojaški vpoklici na Poljskem.

Varšava, 18. januarja. (Lj. k. u.) Glasom čehoslovaškega tisk. urada objavlja poljski uradni list naredbo, ki določa novačenje rojstnega letnika 1898.

Lvov, 18. januarja. (Lj. k. u.) Poljska brzjavna agentura poroča, da je lvovski mestni svet sklenil, na lvovski gimnaziji uvesti poljski jezik.

Naročajte in razširjajte „Jugoslavijo“!

Mirovna konferenca.

Vprašanje zveze narodov stoji ugodno.

Pariz, 17. januarja. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Predsednik Wilson je brzjavil v Ameriko, da stoji stvar za sporazum o ustanovitvi zveze narodov sedaj zelo ugodno.

Zadnja medzavezniška konferenca.

Pariz, 17. januarja. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Medzavezniška konferenca je imela danes popoldne sejo, ki je trajala dve in pol uri in ki je bila zadnja pred mirovno konferenco, ki se prične jutri.

Pod italijanskim jarmom.

Italijanska kultura in svoboda.

Tu pa tam vendarle zaide v naše uredništvo kaka številka zaderskega „Narodnega lista“, edinega jugoslovanskega lista iz okupiranega ozemlja. Tako smo dobili te dni številko od 11. t. m. Podlistek „Napoleon I. i pobjeda demokracije“ ima dve in pol koloni, a sedem in pol kolon je pobeljenih. Od petih kolon na prvi strani sta pobeljeni dve koloni. Bele lise so tudi na drugi in tretji strani. Samo in-seratom je cenzura prizanesla. Kako se počuti uredništvo se razvidi iz notice: Gospodom cenzorjem, kjer pravi uredništvo, da kriteriji, ki vladajo v okupirani Dalmaciji, niso ni malo angleski, pa tudi ne italijanski. Kriteriji cenzure, ki nas tlačijo — pravi zaderski list — so mali, popolnoma zaderski in ne presegajo mizernega horizonta široke ulice v Zadru. V neki drugi notici toži „N. L.“, da imajo v Zadru grenak kruh. Eni pravijo, da so krivi peki, drugi, da je kriva moka, tretji, da kvas, „N. L.“ pa ptavi: Krivi niso naši peki, ne moka, ne kvas, ampak krivi so — Kitajci, ali bolj rečeno kitajski zid, s katerim je obdan odrešen Zader. V neki notici toži „N. L.“, da ne dobiva ne časopisov, ne pisem ter pristavlja: Ko bi bil Torkvemada še živ, ne bi mogel iznajti hujšega mučila. Onega, ki se ga tiče prosimo — pravi „N. L.“ — naj ne bo tako slab patrijot, da nas bi silil, da si želimo nazaj starih časov.

Dopisi.

Z dežele. Podjetje in zasnova podjetja na Koroškem izliva upravičeno kritiko. Zasedli smo s početka vse doline, v katerih prebivajo Slovenci, nastavili smo že uradnike in deloma učitelje, čez noč smo bili nazaj potisnjeni. Posel sovražnika je bil lahek, ker smo zasedli važne in izpostavljene postojanke s šibkimi in deloma tudi neizvežbanimi četami, vrhu tega v razdalju do 40 km brez zadostne opreme. Ni treba omeniti, da trpi pri takih umikih duh bojevitosti.

Koroški Nemci, pomnoženi z brezposelnimi elementi iz Dunaja in sploh vse Nemške Avstrije, imajo lahko delo, ker tvori njih operacijsko bazo Celovec, ki se je pri umiku bivše avstrijske armade bogato založil z vsem potrebnim tehničnim materialom. Ako hočemo Koroško zasesti, moramo zavojevati srce Koroške, Celovec in potem nam pride cela spodnja Koroška v naročje kot zrelo jabolko brez vsacega nadaljnega krvoprelitja. Po mnenju v vojskah preiskusnega stratega bi potrebovali za tako podjetje dve dobro opremljeni diviziji s potrebnim trem in zasigurno prehrano, ki bi pomikajoč se čez Jezersko, Podkoren, Čajna, Podrožje, Labudsko dolino koncentrično operirale proti Celovcu. Vprašanje nastane, jeli pokličemo lahko pod orožje dve diviziji, opremljeni z vsem drugim tehničnim materialom. Lahko, ako odredimo splošno mobilizacijo brez tistih oprostitev iz gospodarskih ozirov, ki jih navaja zakon. Na deželi ni sedaj nikakega nujnega dela, fantje pohajkujejo in pijančujejo in do začetka aprila se bodo lahko domov vrnili. Kajti uspeh mobilizacije letnikov 1895 do 1899 je malenkosten, ker je 80% oproščenih iz gospodarskih ozirov, 10% bo pa potreba s silo v vojašnice prignati. Ako ni mogoče take armade sestaviti, so nepotrebne vse nadaljne žrtve, ker so nevspešne, vzbujajo malodušnost, razburljivost, pri sovražnikih učinkujejo nasprotno. Ako torej hočemo tisti del Koroške zasesti, ki nam pripada, moramo potem splošno mobilizacijo do 42. leta starosti brez vsakojakih oprostitev iz gospodarskih ozirov sestaviti v to potrebno armado dveh divizij v najkrajšem času. Z legijonarji, ki se po 14 dni vežbajo pa ne bomo prav ničesar opravili. Mladeniči dijaki so nam vzvišen zgled plamtečega rodoljubja. Da pa ž njimi, ki so povsem neizvežbani, ki so premladostni in neutrujeni ne bodemo zamogli Koroške zavojevati, leži na dlani. Odločiti se moramo toraj ali za močno armado — ali pa . . .

Velikovec. Nemci, ki so se približali mestu na nekaj kilometrov, strahansko divjajo v okolici. Včeraj so se pripeljali v Vovbre in Trušnje na vozovih oboroženi civilisti iz Grebinja. Šli so od hiše do hiše in zahtevali, da se jim pod smrtno kaznijo mora pridružiti vsak možki. Celo invalide, slepe in brez roke so prisilili, da so se jim pridružili. Mnogo zavednih fantov je pribežalo v Velikovec, ker so se branili iti z Nemci. Vse zavedne Slovence so odtirali v zapore. Pretepalavali so jih, pljuvali nanje, jih mazali z blatom in zasramovali. Židovska sodrga! Tako so aretirali v Grebinju župnika Goleca, v Grebinskem kloštru župnika Kindlmana, v Vovbrah župnika Ebnerja, v Rudi župnika Ivana Volavčnika in še mnogo drugih Slovencev. Najhuje so divjali v Vovbrah Pavel Glantschnigg, Hans Morak ter Anton Lopar in Morak Jože iz Kleč. Ljudstvo prihaja v gručah prosit po-

moči zoper Nemce, ki ropajo, plenijo in požigajo, kakor divje turške tolpe.

Celje. Ko so pri nekaterih predmetih cene nekoliko padle, smo imeli upanje, da se bodo tudi cene manufakturnega blaga nekoliko znižale, a to upanje je do danes prazno. Trgovci, kateri so znali porabiti priliko ko so se cene dvigale ter si z ogromnimi dobički nakupili gradove ter veleposresta, sedaj ne poznajo tiste od katerih žuljev so postali bogataši, a revno ljudstvo pa skoraj nago hodi, ker si za take cene kot so sedaj ne more niti najpotrebnejše obleke kupiti. Najbolj žalostno pa je to, da so med temi sesalci tudi trgovci, kateri hočejo biti narodni. Čas bi že bil, če bi tudi pri teh trgovcih Narodna vlada kaj primerne ukrenila. Mislimo, da če jim pregleda račune, bo opazila, da se niso ravnali po predpisih ter delali z več sto procentnim dobičkom. Radi bi tudi vedeli od kod je naenkrat sortirana zaloga, katero inserira neki trgovec, kateri pa še pred nedavnim časom ni imel skoraj nobene zaloge. Najbrže je dobil s tistimi vlaki, katere je svoječasno pustil slikati v raznih koledarjih za reklamo ostankov.

Šmarje pri Jelšah. Po širni Sloveniji govore in zatrjujejo, da je Šmarje pri Jelšah vzoren slovenski trg. Seveda — bil je — in ni več. Vsak hip vidiš tukaj letake, ki so po vsebini Jugoslaviji sovražni. Drugače si tega ne moremo tolmčiti, kakor da je v trgu nemškutarska sodrga z Nemci v zvezi. Temu se pa odpomore le tako, da zasleduje vsak Jugoslovan v Šmarju dejanja nemčurjev podpihivalcev in prisluškuje njihovim besedam v trgovini, trafikii itd. Narodno vlado pa prosimo, naj malo pomete po trgu, da odda glavno trafikko Slovincu, nastavi Slovence za finančnega komisarja in trgovcem, ki delujejo ali so delovali krivično, podpihovali naš narod, odvzame koncesije — ter jim da vse potrebno za srečno pot v Nemško Avstrijo.

Dnevne vesti.

Gospodu poverjeniku za notranje zadeve. Govori se, da je dopolnilno poveljstvo naprosilo bivšega poverjenika za notranje zadeve in poverjenika za narodno obrambo, naj naročita orožniškim postajam, da morejo s silo pritirati vse one, ki se niso odzvali mobilizacijskemu pozivu. Oba odstopivša poverjenika pa sta se branila izdati tak ukaz. Ker je sedaj poverjeništvu za narodno obrambo odpadlo, spada torej ta zadeva sedaj izključno v kompetenco poverjeništvu za notranje zadeve. Zato opozarjamo gospoda poverjenika za notranje zadeve na to ter priporočamo, da javnosti pojasni, v koliko odgovarjajo vse te govorice resnici.

Vprašanje. Govori se, da je pri zadnji seji višjega šolskega sveta nastopil zastopnik učiteljstva energično proti temu, da sta še danes v višjem šol. svetu bivša nadzornika dr. Opeka

napetostjo prislunil lanjsko pomlad, ko je politika razvila gesla bližnjih državnozborskih volitev, kar pomeni vedno tudi žehto umazanega perila. Naši listi so začeli gostiti brave z impozantno statistiko farovskih otrok, liberalnih poverjenj, strankarskih korit, podkupljenj, lažnih bilanc ter podobnih javnih in zasebnih grehov. Pot na tribuno vodi zmerom skozi to smradno kopel; izbruhnila je prava ljudska veselica opravljanja in obrestovanja, tem bolj, ker je bil slučaj nakopičil obilo gradiva; samozvani varuhi kreposti niso prizanašali niti veterancem, stoječim že izven bojnih vrst. Pikanten srbež se je polastil občinstva, ko je izkupil tudi naš dični Smučiklas svoj umazani pljusk.

Doktor Smučiklas je eden najuglednejših očetov domovine. Predsedniška stola v upravnem svetu »Meščanske posojilnice« in »Narodne banke« sta, rekel bi, samo še odtiska njegove vztrajnosti; odvetniška pisarna mu cvete, da bolj ne more. Tik do zadnjega je bil dolgo vrsto let državni poslanec; pravijo, da je hasnil več navzgor nego navzdol ter gojil toliko političnega hrupa, kolikor ga potrebuje duša ljudstva v svoje uspevanje, in toliko dobrodejne tiho, kolikor je zahtevala vlada v nemoteni obrat svojih spekulacij. Umel je navduševati sebe in druge ne da bi izgubil zdravi smisel za vsakdanje dobro, ter ostal neomajno ena tistih srečnih in zdravih natur, ki gradé brez notranje borbe ves račun svoje morale na žep. Narod se začinja pri tolikih ljudeh,

kolikor jih šteje; ta občeprijubljena filozofija je dala Smučiklasu ponosno hišo nedaleč od sodniškega dvorca, krasno vilo za mestom in drugo na Bledu, ne všteti zemljišč ter denarja v delnicah in gotovini. Po bednih študentskih letih kmetskega sinu je bila njegova zrelejša mladost hudo vesela in polna pustolovščin, o katerih ne mislijo vsi enako; nasprotniki pa skriti opozicijonci naštevajo marsikako razbrzdano, ki so jo menjavaje zasipali snegovi let in odkopavali viharji naših političnih prepovedov. Toda javnost je vajena teh reči; bogve ali najdeš kje veljaka brez rozin v življenjepisu. Nihče ni resno obsojal vrliga Smučiklasa radi galantnih junaštev njegovih mladih let, in živ krst si ne bi bil mislil, da je katero izmed njih kljub doktorjevi javni delavnosti še danes neznano kakor skrivnosti padišahovih blazin. Ali vendar se je našlo odkritje, ki je Smučiklasa nemalo vznjejvoljilo in osramotilo . . .

Pred osemindvajsetimi leti se je zbleščala v našem gledišču ter ugasnila po slavi prvih dveh sezij nadebudna mlada zvezda Nele Veselkove. Ljubka sloka črnolaska si je bila osvojila s svojim blagoslovljenim talentom, še bolj pa s svežo lepoto devetnajstih pomladi v prvem mahu navdušenje gledavstva, srca mladeničev in pozornost izkušnih hotljivcev. Med tistimi, ki so jo prihajali gledat s ščemečimi naklepi o lastni sli, je bil tudi Smučiklas, tačas še koncipient pri šefu, od katerega je kmalu prevzel pisarno. Toda Nela je neizprosno odrekala svoje

ženstvo vsem častivcem, bodisi ker jo je držala ljubezen do umetnosti s premočnimi vezmi, bodisi v naravni sebičnosti krasotice, ki se je voljna vdati šele onkraj poročnega oltarja. Drug za drugim so odleteli naši dandanes že osiveli donjuani, razen Smučiklasa, ki se je znal s potrpežljivo hlimbo vtihotapiti v njeno prijateljstvo.

Šele krepostnemu tovarišu na vsakdanjih izprehodih se je posrečilo zvabiti dekle v zadnjo sobico prespodbne gostilne ter jo napojiti s šampanjcem. Kaj se je zgodilo tam, da je Nela mahoma onemogla, ne ve nihče z gotovostjo; »Ljudstvo« je zdaj namignilo, da je bil šampanjec nalit z zločinsko roko. . . Če verjamemo razkrinkovavcu in potrdilom sodobnikov, se je odpeljala Veselkova s Smučiklasom v izvoščku na njegovo stanovanje ter ga zapustila drugi dan, ograbljena vsega, kar more ohrantit ubogo dekle tudi v največjem siromaštvu. Vztrajni ljubinec je bil dosegel svoj namen.

Dotod je pomnilo zgodbo več naših starejših gospodov, izvzemši seveda kočljivo podrobnost o šampanjcu; novo pa je bilo nadaljevanje, ki je ležalo vseh sedemindvajset let pokopano v doktorjevi vesti in v molčanju enega, dveh pomagačev. . .

Nela Veselkova je morda pričakovala, da odkupi Smučiklas svoje dejanje z edinim korakom, ki bi bil vsaj nekoliko olepsal njegovo brezvestnost; doktor pa, videč, da si njene pokorsčine ni pridobil, je molčal, nikar pa da bi bil prosil zapeljanko roke.

(Dalje.)

in dr. Bezjak. Izjavil je, da slov. učiteljstvo ne more sedeti skupno s tema dvema gospodoma, katerih grehi so dovolj znani. To so priznavali tudi drugi. Naenkrat pa se je zavzel za ta dva avstrijska junaka zastopnik slov. profesorjev prof. S. Dolar in ju je baje rešil. Če je to res, mora slov. profesorstvo rešiti svojo čast.

Državni poslanci JDS. Za „Državno veče“ v Belgradu so izvoljeni od Jugoslovanske demokratske stranke naslednji poslanci: Josip Breznik, tajnik JDS. (nam. dr. Tomo Zarnik, zdravnik v Zagorju), Ivan Kežar, strokovni organizator (nam. dr. Fran Ilesič), dr. Albert Kramer, minister za konstituanto (nam. Ernest Kalan, predsednik N. S. v Celju), dr. Vekoslav Kukovec, bivši poverjenik za finance (nam. Miloš Štibler, združeni tajnik na Dunaju), dr. Danilo Majaron, bivši deželni poslanec (nam. dr. Milko Brezigar, tajnik N. S. v Ljubljani), dr. Fran Novak, bivši deželni poslanec (nam. dr. Fran Windischer, tajnik trgovske in obrtne zbornice), dr. Pavel Pestotnik, bivši poverjenik za promet (nam. dr. Rudolf Ravnik, odv. kandidat v Celovcu), dr. Dinko Puc, odvetnik v Gorici (nam. dr. Drago Marusič, član Jugoslovanskega odbora v Washingtonu), Adolf Ribnikar, bivši deželni poslanec (nam. dr. Gregor Žerjav, podpredsednik deželne vlade v Ljubljani), dr. Karel Triller, ljubljanski podžupan (nam. dr. Bogumil Vošnjak, član Jugoslovanskega odbora v Londonu), Fran Voglar, profesor v Mariboru (nam. dr. Ivan Fermevc, odvetnik v Ptujju).

Zbiranje orožja in municije. Posamezniki imajo še vedno orožje in streljivo doma skrito ter ga doslej niso oddali kljub večkratnim pozivom. Pričakujemo, da bo vsako resnost našega položaja na naših mejah razumel ter oddal orožje in streljivo vojaškim oblastem. To zahteva narodna dolžnost od vsakega posameznika! Orožje in municija za puške, tudi posamezne patrone, naj se oddaja na deželi pri najbližji orožniški postaji, v Ljubljani pa v belgijski, šentpeterski, stari domobranski in topničarski vojašnici. — Kdorkoli pa izve, kje se nahaja municija in orožje, ki ni pod vojaškim nadzorstvom in na pravem mestu spravljeno, naj to javi poveljstvu II. vojnega okrožja v Ljubljani (Kazino, topniški rejerat).

Šolski pouk. Vse one šole, na katerih je bil radi žigovanja bankovcev pouk od 13. t. m. prekinjen, imajo od 21. januarja t. l. pričnši zopet redni pouk.

Žigovanje bankovcev. Občinstvo se opozarja, da se bodo v nedeljo žigosali bankovci samo od 9. do 12. ure dopoldne. Od torika dne 21. januarja do vsietega 2. svečana se bo žigosalo samo pri osmih komisijah od 9. do 1. ure in se občinstvo opozarja na tozadevni razglas. Prosim občinstvo, da bankovce prinaša h komisijam pravočasno, ker s tem samemu sebi omogoči hitrejši odpravek. Bankovce je prinesiti 1. zložene vsake vrednote posebej skupaj, 2. obrnjene tako, da je nemška (ne madjarska) stran spredaj, 3. in da ne stoje na „glavi“ t. j. da je pisava prav obrnjena. Če so bankovci narobe, se lahko prezre, ni li že štempljana prva, t. j. nemška stran. Dalje se pozivlja občinstvo, da se drži komisij svojega okraja v mestu. Vnanje prebivalstvo pa naj nese bankovce izključno le k svojim županstvom na deželi. Dogodilo se je, da je prišla stranka s Štajerskega, češ denar naše hiše so že štempljali in zdaj naš župan noče od te hiše vzeti nič več v štempljanje. Tako ravnanje županstev je nedopustno in naj glavarstva to prepričijo.

Tudi eden. Policijski komisar dr. Mlekuž je tudi eden onih, ki je našel varno zavetje v državni službi SHS. Ta mož je napravil nešteto krivic tržaškim, puljskim in goriškim Slovincem in Hrvatom in edino mesto, ki bi ga temu človeku smela dati naša država, je — ječa, kamor je on poslal toliko naših ljudi.

Policijski zdravnik dr. Derč je mož, ki nikakor ne spada na svoje mesto. Čujemo, da bolnikov, ki se pri-

javi, niti ne preiskuje, ampak kar proglašja vse za simulante. Reveži so posebno redarji, ki so bolni. Za bolnega ne spozna sploh nikogar. Mož menda nima časa, da bi se brugal za bolnike, ker mu vzame preveč časa skrb za konje.

Sprejemanje častnikov v skupno vojsko kraljevine SHS. Gospod vojni minister kraljevine SHS je odredil, da se bodo vsi aktivni in neaktivni častniki, vojaški duhovniki, zdravniki, računovodje itd., vojaški uradniki ter vsi dotični aspiranti bivše avstro-ogrške armade, kateri žele vstopiti v vojsko kraljevine SHS, zamogli sprejeti v to z isto šaržo, katero so imeli v bivši avstro-ogrski vojski. Aspiranti se sprejemajo kot podporočniki, a kapetani, ki so bili v tej šarži več kot dve leti, se sprejemajo kot kapetani I. razreda. Vsak tak častnik itd. naj vložijo prošnjo v dveh izvodih. Izdajo se za to določeni formularji z navodilom na vsa poveljstva. Te tiskovine naj se natančno in lastnoročno po obrazcih izpolnijo. Vsi podatki morajo biti dokumentirani (krstni list, domovnica, poročni list, spričevala, povelja, dekreti). V slučaju, da kdo nima dokumentov za podatke, naj te lastnoročno napisane podatke potrdita pri štacijskem ali policijskem poveljstvu dva častnika ali dva ugledna meščana, ki jamčita s svojim podpisom za resničnost podatkov dotičnega častnika. Štacijski oziroma policijski poveljnik mora potrditi s svojim podpisom in službenim (okroglim) pečatom istinitost podpisov prič. Vse te prošnje (za vsako osebo v dveh izvodih) naj se do 30. januarja 1919 skupno predložijo poveljstvu II. vojnega okrožja (pers. oddelek). Neaktivni častniki itd., ki se ne nahajajo več v vojaški službi, se tem potom pozivajo, da takoj izpolnijo gori imenovane prošnje pri štacijskih poveljstvih v Ljubljani, Mariboru, Celju ali Ptujju, pri vojaškem poverjeniku SHS na Dunaju ali pri dopolnilnih poveljstvih Celje, Maribor in Ljubljana. Te prošnje morajo biti predložene najkasneje do 25. februarja 1919. Opoznamo se, da proti vsem častnikom itd., katerih prošnji ne bodeta točno izpolnjeni in pravočasno predloženi, nevarnost, da se kot častniki itd. ne bodo sprejeli v skupno vojsko SHS. S tem seveda ne bodo isti nikakor odvezani vojaških dolžnosti v naši državi.

Prijava zdravnikov. Vsina Kranjskem stalno bivajoči neaktivni zdravniki — tudi oni, ki še opravljajo aktivno službo, ki pripadajo evidenci prejšnje skupne vojske, domobranstva in črne vojske, naj takoj pismeno javijo vojnemu dopolnilnemu poveljstvu v Ljubljani sledeče podatke: Ime, šarže, čin in naredbeni list zadnjega imenovanja, polk, (bolnice), kjer so bili dosedaj dodeljeni, leto nabora oziroma prebiranja, rojstno leto, rojstni kraj in okraj, pristojnost, stalno bivališče, civilni poklic, znanje jezikov, stan in število otrok. — Vojno dopolnilno poveljstvo Ljubljana.

Vseučiliška komisija ima svojo šesto redno sejo v torek, dne 21. t. m. ob 5. uri popoldne v Narodni palači, Bleiweisova cesta 10/II. Posebna vabila ne bodo razposlana.

Veterinarjem. Vključno sklepu jugoslovanskih veterinarjev na njih sestanku, dne 14. decembra 1918, da se ne sme noben tovariš vpisati na živinozdravniški visoki šoli na Dunaju, so se vendar nekateri skušali na omenjeni šoli inkskribirati. — V zvezi s tem opozarjamo tovariše, da se slovenski slušatelji na dunajski šoli sploh ne sprejemajo. Kedaj se otvori češka živinozdravniška visoka šola v Pragi, bo pravočasno objavljeno po vseh dnevnikih. — Akcijski odbor jugoslovanskih veterinarjev.

Beguncem, ki so dobivali sedaj begunsko podporo na plačilne pole okrajnega glavarstva, odd: skrb za vojne begunce v Ljubljani, se je begunska podpora vsem brez izjeme na podlagi naredbe št. 267 uradnega lista s 15. januarjem 1919 ustavila. Ker bo begunski oddelek podpore po določenih naredbah št. 260 uradnega lista na novo odmeril, se morajo begunci tega okoliša, ki imajo po novi naredbi pravico do podpore, če jo hočejo še dobiti, na-

novo zglasiti, in sicer v Ljubljani pri policiji oziroma pri policijskih stražnicah dotičnega mestnega okraja kjer stanujejo, v okolici in v vrhniškem okraju pa pri županstvih. Begunski urad do konca februarja ne bode sprejemal nobenih prijav, da zamore hitreje izvršiti odmero.

Poziv na naše industrijalce! V bivši Avstriji smo bili industrijalci na slovenskem ozemlju člani avstrijske državne zveze industrijalcev. Za naša ta zveza več ne obstoja: padli so politični okovi, osamosvojiti se hočemo tudi v gospodarskem pogledu. V varstvo in pospeševanje skupnih interesov naše industrije osnujemo v naši Jugoslaviji zvezo industrijalcev in sicer za slovensko ozemlje S. H. S. Pripravljalnemu odboru je došlo že odlično število prijav slovenskih industrijalcev za vstop k zvezi, ki se v najkrajšem času osnuje. V imenu pripravljalnega odbora, ki si je nadel nalogo organizirati tako zvezo, pozivljamo podpisani tem potom vse naše industrijalce, da mi blagovolijo brez odloga sporočiti svojo izjavo, je-li pristopijo k nameravani organizaciji: Zvezi industrijalcev na slovenskem ozemlju države SHS. Dan in kraj ustanovnega občnega zbora, ki se vrši v Ljubljani se posebej naznani. — Predsednik pripravljalnega odbora: Vinko Majdič, veleindustrijalec, Kranj.

Slovenske knjige za šolsko knjižnico potrebuje štirirazredna ljudska šola v Črni na Koroškem. Nimamo niti ene slovenske knjige. Zavedni Slovenci pomagajte! Knjige ali darove v denarju je poslati na naslov: „Šolsko vodstvo v Črni na Koroškem“.

Išče se begunska rodbina obstoječa iz dveh do štirih članov, ki je vajena obdelovanja vinogradov na zelo dobro posetvo pod zelo ugodnimi pogoji. Rodbina je lahko tudi invalidska. Natančnejša pojasnila daje „Posredovalni urad za begunce v Ljubljani,“ Dunajska cesta 38/I.

Kdo kaj ve izmed vračajočih se ruskih vojni vjetnikov o Jakobu Grk iz Slivja, p. Materija, Istra, zadnji čas bivajočemu v Taškentu, Turkestan, Rusija. Služil je pri lovskem baonu št. 20 v Galiciji. Zadrnič je pisal meseca junija 1918. Kdor bi kaj vedel o njem, naj blagovoli sporočiti proti povrnitvi stroškov ge. Franciški Grk, postaja Rožn dol, Dolenjsko.

Naročniki v Ljubljani dobijo danes zadnjkrat „Jugoslavijo“ po pošti. Od jutri naprej bodo dostavljali naš list ljubljanskim naročnikom raznašalci. Prosimo, blagovolite raznašalcem (raznašalkam) povedati, kje in kam naj oddajajo list, da ne pride v nepravne roke.

Razna poročila.

Ameriška misija v Gradcu, da pro- učni jezikovne razmere prepornih ozemelj.

Gradec, 17. januarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Davi sta dospela semkaj polkovnik Sherman Miles in poročnik King, člana ameriške komisije, ki ima nalogo ugotoviti jezikovne in gospodarske razmere prepornih mejnih ozemelj na Koroškem in na Štajerskem. Gospoda sta prišla k deželnemu glavarju dr. von Kaanu. Deželni glavar dr. von Kaan je gospoda poučil o težkočah, nastalih vsled zasedbe spodnje in srednještajerskih ozemelj po Jugoslovanih. Izrazil je nado, da bo preiskava jezikovnih razmer popolnoma objektivna in nepristranska, kar sta oba gospoda ljubeznjivo obljubila. Deželni glavar ju je potem spremlil v grad, kjer sta prisostvovala pogajanjem med odposlanstvom koroške deželne vlade in jugoslovanske vlade SHS.

179 milijard papirnatega denarja v Rusiji.

Belgrad, 18. januarja. (Lj. k. u.) Srbski tisk. urad javlja: Kakor poročajo iz Rusije, kroži v Rusiji sedaj 179 milijard bankovcev, Od teh so izdali samo boljševiski 123 milijard.

Zadnje vesti.

Italijanske intrige.

Reka, 18. januarja. (Izv. por.) „Giornale d' Italia“ omenja poročilo londonskega lista „Radical“, da so imenovani podprisedniki jugoslovanskim mirovnim delegatom Pašiču, dr. Trumbiču in dr. Zolgerju in sicer dr. Smodlaka in dr. Ribač. Ribač je bil poslanec Trsta v dunajskem parlamentu in je eden najintenzivnejših jugoslovanskih politikov. Dr. Smodlaka je predstavnik Dalmacije in še danes predsednik splitskega Nar. Veča, ki je največ kriv vseh krivic, ki se godijo Italijanom v Dalmaciji. „Giornale d' Italia“ naglašja: Jugoslavija še vedno ni priznana kot bojujoča se sila in upa, da zavezniki ne bodo mogli pristopiti, da bi se udeležili konference taki agitatorji. Njihova prisotnost bi ovirala redno delo na mirovni konferenci, ker bi poskušali spraviti na dnevni red vedno svoje lokalne zadeve. Če pa se Jugoslovaniom posreči njihova nakana — končava „Giornale d' Italia“ — potem mora zahtevati tudi Italija, da se udeležijo mirovne konference zastopniki osvobojenih italijanskih pokrajin.

Premalo zavednosti.

Reka, 18. jan. (Izv. por.) Reška okupacijska uprava še vedno vrši strogo kontrolo nad izvozom blaga z Reke. Pošteni jugoslovanski krogi z žalostjo opazujejo, da se je našlo tudi mnogo jugoslovanskih izdajic, ki tiho tapijo blago iz Hrvatske na Reko in tako zmanjšujejo pritisk blokado, katero izvajajo jugoslovanske oblasti kot protiukrep proti italijanski izvozni prepovedi.

Italijanska nasilstva v Dalmaciji.

Split, 18. jan. (Izv. por.) Položaj v okupiranem ozemlju postaja vedno bolj neznošen. Italijani aretirajo kar križem. Zadostuje denunciacija vsakega pouličnega fanta in Italijani ukleonejo in odpeljejo nauglednejše jugoslovanske prebivalce. Zbirajo jih v Zadru, odkoder jih prepeljejo v večjih množinah v Italijo.

Velika nezadovoljnost v Trstu. Ves promet počiva.

Reka, 18. jan. (Izv. por.) Potniki, ki prihajajo iz Trsta na Reko, pripovedujejo, da vlada v Trstu med prebivalci, posebno med delavstvom velika nezadovoljnost. Za prihodnji teden se pripravlja generalni štrajk, katerega se bodo udeležili tudi železničarji. Ves promet v Trstu počiva. Ljudje ne morejo dobiti zaslužke, dočim narašča vedno bolj splošna draginja. Najširši ljudski krogi stradajo.

Italijani proti Francozom in Angležem. Italijanski pesimizem.

Split, 18. jan. (Izv. por.) Splitska Tribuna se jezi radi strankarske borbe v Italiji. Pritožuje se posebno nad Francozi, da so preveliki prijatelji Jugoslovanih in da zasledujejo povsod svoje lastne koristi. Tudi z Angleži „Tribuna“ ni zadovoljna, ker nočejo preprečiti rovarjenja od strani Jugoslovanih proti Italiji. Članek končuje: Ali je bilo vredno, da smo razvili svoje zastave in povzročili toliko italijanskega gorja, da pridemo do take propasti?

Potvorjena izjava ministra Pribičevića. — Fantazije italijanskega časnikarja.

Belgrad, 17. januarja. (Lj. k. u.) Milanski „Secolo“ je priobčil repliko publicista Magrinija na popravek ministra za notranje stvari Svetozara Pribičevića glede znanega interviua. Magrini se trudi še sedaj, da podtakne ministru izjave in trditve, ki jih je baje minister dal v svojem razgovoru. Na vprašanje urednika jugoslovanskega dopisnega urada v Belgradu je odgovoril minister Pribičević z naslednjo izjavo: „Na popravek gospoda Magrinija v „Secolu“ morem odgovoriti samo to-le: Gospod Magrini ima ali zelo bujno fantazijo, ali pa je imel dotični interviu s kom drugim, ki ga zamenjuje z menoj. Da sem govoril z njim o Trstu in o Pulju je kratkoma izmišljeno, posebej malo pa da bi priznal Trst in Pulj Italijanom. Ves

razgovor z gospodom Magrinijem — trajal je samo par minut, pa ne eno uro, kakor trdi gospod Magrini — je obstal v tem, da sem grajal italijansko imperijalistično politiko in da sem izrazil preverjenje, da pripravlja Italija na ta način novo vojno. Razgovoru je prisostvoval tajnik Narodnega veča dr. Mandič, ki je torej moja priča in lahko potrdi, da mi polaga Magrini izjavo v usta, ki jih nisem nikoli dal.“ Nadalje javlja jugoslovanski dopisni urad, da pripada Istra Jugoslaviji, ako bo odločilo narodno načelo, ne pa sila. Kar se tiče Trsta, živi tam velika slovansk manjšina in vrhu tega ni mogoče, mesto kratkoma izrezati iz našega narodnega ozemlja, ker je vsa okolica slovenska in so Italijani, ako se prisoja s tega stališča, v veliki manjšini proti Slovanom. Italijani bi mogli dobiti Trst samo za ceno, da pride pod italijansko gospodstvo mnogo Slovanov. Mi si želimo sporazum in prijateljstvo z Italijani, toda s pogojem, da spoštujejo naše pravice in narodno načelo, ki se mu morajo zahvaliti, da so mogli stvoriti svojo veliko narodno državo.

Darovi.

Za naše bojevnike na Koroškem so poslali našemu uredništvu: Cerar Helena v Domžalah K 80.—, nabralo veselo omizje za kazen od vsake nepotrebne nemške in popačene besede. — Zdravko Koren v Ljubljani eno škatljo cigaret.

Za Cankarjev spomenik je prejelo naše uredništvo od Plesne šole na Jesenicah K 8:30 v. Posnemajte!

Podpora za ubogo mater. Ponovno neimenovana družba K 30.—. Nadaljne darove sprejema še zanaprej naše uredništvo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Stavce sprejme „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Francoščino poučuje od 15. t. m. dalje v tem jeziku zakonito izprašana gospodična. Natančna pojasnila na Sv. Petra cesti 27/1. 2—1

Karbid od 100 kg naprej, v železno-pločevinastih zabojih, v vsaki množini, razpošilja točno proti predplačilu „Tovrnica za dušik (d. dr.) v Rušah pri Mariboru“. — Nadaljna pojasnila so pri omenjeni tvornici na razpolago. 10—1

Fini sukanec po 400 in 1000 vatlov na lesenih špulah priporoča tvrdka Osvald Dobeč, Ljubljana, Martinova cesta 15. 10—1

Hiša z vrtom v Ljubljani se proda. Poizve se Cesta na Rožnik št. 41.

Trgovski lokal z delavnico se išče za takoj na prometnem prostoru. Naslov pove upravništvo. 10—1

Gospodična se sprejme na hrano. Istotam je skladišče za oddati. Naslov se poizve v upravništvu lista.

Pisalni stroji raznih sistemov na prodaj. Marije Terezije cesta št. 6 pritrilje, od 11.—12. ure dopoldan in od 3.—4. ure popoldan.

Iščem majhen lokal na prometnem kraju. Ponudbe pod „Slaščičarna“ na upravništvo. 3—1

Cokolada, čaj, kava, kavni nadomestek, izborni esenc za čaj z rumom, sukanec, svila, drete, milo, trpežni čevlji, srjace, blago za moške in ženske, perilo in drugo se ceno proda v skladišču „Balkan“, I. nadstropje, levo. 224 3—1

Moško kolo skoro novo. s staro pnevmatiko, se proda. Proda se tudi kopalna banja iz cinaste pločevine. — Naslov pove upravništvo. 222 2—1

34 leten mož, oženjen in trezen, tačas službe kot: bančni sluga, skladiščnik ali inkasant pri kakem večjem podjetju. Prevzame tudi zalogo pohištva. Zmožen je slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, ter nekoliko laščine. Prijazne ponudbe pod „Poštenost“ 32 na upravništvo. 225 3—1

Kava in sladkor se proda. Naslov pove upravništvo. 219

Bela moka, več kilogramov, se radi se na upravištvu pod „O“. 218

Vinske sode transportne in hramne, kupa p.m. Ponudbe z navedbo kakovosti, velikosti sodov in cene na upravništvo pod „Vinski sodi“.

Zgubil je ob pol šestih sinoči 8 leten deček eden copat od Nar. doma do Frančiškanske ulice v Ljubljani. Šel je od telovadbe sokolskega naraščaja. Kdor je našel copat naj ga blagovoli oddati v upravništvu „Jugoslavije“.

Zahvala.

Vsem, ki so se me spominjali ob času žalosti, ko je odšel v boljši svet moj mož, gospod

Anton Svetina

posebno gg. pevcem in prijateljem, se iskreno zahvaljuje

Anica Svetinova.

„Narodna knjižnica“.

Snopič 1.

Valentina Vodnika

izbrani spisi.

Cena 1 K, po pošti 1 K 20 vin.

Natisnila in založila

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Proslavimo spomin Valentina Vodnika s tem, da ga spoznamo!

Naročite takoj!

Sveže baterije

ima v zalogi 223 3—1

F. K. KAISER, puškar
Šelenburgova ulica 6.

Trgovska hiša

v Celju, Kolodvorska ulica št. 7 je na prodaj. Dalje se proda vinogradsko posestvo v Liseh, 40 minut od Celja oddaljeno, obstoječe iz okoli 2 oralov gozda za sekati, 3 oralov vinograda in sadonosnika.

Natančneje se poizve v Celju, Kolodvorska ulica 7. 221 3—1

Gostilna pri „Jurju“

Poljanska cesta št. 11.

Posrečilo se mi je kupiti večjo množino pristnega belega štajerskega vina. Čez ulico se bo točilo po 7 K 60 vin., v gostilni pa belo in rdeče po 8 K. — Dobi se tudi vedno

sveže pivo Göss v steklenicah.

Za obilen obisk se priporočata

Anton in Marija Jalen.

Razglas.

V nedeljo, dne 26. t. m., ob 2. uri popoldne

se bo prodajalo potom javne prostovoljne dražbe na licu mesta poleg pivovarne in orožniške postaje na Vrhniki

posestvo,

obstoječe iz velike, močno zidane stavbe, katera je zelo primerna za ureditev kakršnekoli trgovine, gostilne, večje obrti ali podjetja.

Za poslopjem prostorno dvorišče in krasen sadni vrt, ob vrtu teče Ljubljana. Vodovod v hiši, tudi električna razsvetljava bo na razpolago. Poleg tega parcela 4 njive posejane s pšenico v izmeri cca 4000 m². Cenjeno v skupnem K 70.000, proda pa se tudi na željo kupcev njive posebej.

Resni kupci se vljudno vabijo na lice mesta.

JOSIP JUG

stavb. in pohištveni pleskar in ličar v Ljubljani, Rimska cesta 16 izvršuje svoja dela še vedno s pristnim blagom. Izvršitev točna. Cene primerne.

Na prodaj je posestvo

obsegajoče 10 oralov jako rodovitnih njiv in 20 oralov gozda. Na posestvu je hiša z vsemi gospodarskimi poslopji (2 velika svinjaka, hlev, pod itd.) in z vodovodom. Posestvo je arondirano. Vse skupaj s hišnim in gospodarskim inventarjem se takoj proda za ceno K 90.000.—. Natančneje se izve v Dobrodelni pisarni v Ljubljani, Poljanska cesta št. 4.

Priporoča se tvrdka:

JOS. PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7
ob Ljubljani.

Vabilo na subskripcijo.

V kratkem se ustanovi

Delniška družba „TRIGLAV“

za izdelavo žitne kave in sadnih konserv.

Delnice so po K 500.—.

Vabite se, da se udeležite subskripcije in da prijavljeni znesek takoj vplačate po poštni nakaznici na podružnico „Jadranske banke“ ali pri „Ljubljanski kreditni banki“ v Ljubljani.

Subskripcijski rok konča z dnem 31. januarjem 1919.

Za pripravljalni odbor

Delniške družbe „TRIGLAV“
Fr. Cerar. M. Gostinčar. V. Jeretina.

Zaloga šivalnih strojev in njih posameznih delov, igel in olja, ter drugega galanterijskega blaga.

Istotam se proda: Steklo za izložbene omare (belgijsko steklo) kompletno z valjenimi zastori, mera 135×184, 63×184, 20 59×184 in eno rabljeno 90×162. 1

Premogokop

in 24 oralov zemljišča je v bližini Celja

takoj na prodaj.

Preračunjeno je najmanj 800 tisoč ton črnega premoga. Najboljše naložen denar. Proda se samo Jugoslovonom. Poizvedbe pod naslovom „Premogokop“, pošta Rimske toplice. 220 5—1

Usakourstne slamnike

za gospe, deklice, dečke in gospode, od prostih do najfinejših, priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu za obila naročila.

Fran Cerar tovarna slamnikov v Stobu, 10 7—7
pošta Domžale pri Ljubljani.

Cene kakor temu času primerno nizke. Postrežba točna.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta 6, 31 0 brez odbitka rent-za frančiškansko cerkvijo. sprejema hranilne vloge vsak 3 4 0 nega davka, katedelavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po 4 0 rega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 3 krome 25 vin. na leto „Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljšje. Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem I. 1918 nad 40 milijonov kron.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

AL. MATELIČ

Ljubljana, Kongresni trg 3/1.

pisarna.

Brezplačna sestava učinkovitih inseratov v vseh evropskih jezikih.

Anončna ekspedicija v vse jugoslovanske in inozemske časopise.

Vizitnice najmodernejše in po nizki ceni priporoča „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg št. 19.